

vide, om de vilde briste sig til at sige Nei, da de dog kunde vide, at Ingen vil svare høiere Rente, naar det ikke er en Velfærdsfag for ham; jeg tvivler om, at de vilde gjøre det. Seer man nu hen til de Summer, til de mange Millioner, der her ere opførte, og hvoraf der efter Bevilling svares høiere Rente, saa vil man see, at Loven selv ikke gjør nogen Forandring i de bestaaende Forhold, men kun anerkjender Noget, der allerede nu er Tilfældet, nemlig at en saadan høiere Rente kan svares. Hvor der findes et Tilidsforhold Sted mellem Creditor og Debitor, et Venstabs- og Beløilighedsforhold, som man jo ikke let i noget Livsforhold kan undvære, og som ogsaa har stor Betydning i disse Sager, vil Loven ikke give Anledning til nogen Forandring; hvor dette derimod ikke er Tilfældet, hvor Vedkommende egentlig blot seer paa den reent pecuniaire Interesse, der vil han allerede nu, ganske paa samme Maade som efter Lovudkastet, kunne forfølge denne sin Interesse. Loven er efter min Mening meget lidet betydningsfuld, sammenlignet med de virkelig bestaaende Forhold; derimod anerkjender jeg tilfulde, at de, der have Prioriteter staaende i deres Eiendomme, ifølge hele den Bevægelse, som efter de Lovudkastet ledsagende Motiver findes Sted med Hensyn til en opadgaaende Rente, have Krav paa en Rettelse ved Omfætningerne, en saadan Rettelse, som efter min Mening ogsaa bliver dem tildeel, gennem Udkastet til en ny Stempellov.

S. Jørgensen: Jeg hører til dem, der ere næsten ligesaa ivrigt stemte mod det foreliggende Forslag som den første Taler, der havde Ordet. Den høitærede Minister har paastaet, at Loven ikke vilde bevirke nogen væsentlig Forandring i det nu Bestaaende; jo, en væsentlig Forandring bliver der dog, og det er den, at istedetfor, at det nu i intet Tilfælde er tilladt at tage høiere end 6 pCt., bliver dette efter Lovforslaget givet aldeles fri — det er dog en temmelig væsentlig Forandring. Naar han endvidere henviser til, at alle Begjæringer om at tage høiere Rente blive bevilgede, og naar han hentyder til de betydelige Summer, som det i Motiverne er oplyst, at der er givet

Bevilling til, og naar han endvidere paastaar, at man deraf skal kunne udlede, at en Rente over 4 pCt. er det Almindelige, saa svækkes Betydningen deraf noget, naar man seer hen til, at det i Motiverne tilstaaes, at Ublaar af offentlige Stiftelsers og Umyndiges Midler dog er Hovedsummen. Naar man desuden tager Hensyn til alle de private Laan, der blive stiftede, og med Hensyn til hvilke der ikke ansøges om Bevilling, som jeg nok tør paastaar er ikke saa mange større end dem, med Hensyn til hvilke der ansøges om Bevilling, saa troer jeg, at den Grund, hvorpaa dette Lovforslag er bygget, nemlig at en Rente over 4 pCt. skulde være den almindelige, fjernes. Den ærede Rigsdagsmand for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) troede dog ikke, at det var rigtigt at forkaste dette Lovforslag strax; jeg kan jo nok fatte hans Tankegang, men saa vidt han troede, Forslaget kunde modtage saadanne Forandringer, at det kunde komme ud i en brugbar og heldbringende Skikkelse, saa erindrer jeg Lovens Behandling fra forrige Gang, og det Indtryk, jeg har derfra, er ikke gunstigt. Jeg skal ikke gaae videre ind derpaa, men kun sige, at jeg agter at stemme mod Lovforslagets Overgang til 2den Behandling. Jeg skal blot endnu udtale et Par Ord om, hvorledes jeg troer, dette Forslag, ophøiet til Lov, vil virke. Duffer man at give Befolkningen omkring i Landet en Forestilling om, at en Lov om denne Gjenstand i Reglen kan ventes omtrent hvert andet Aar, saa skal man vedtage dette Forslag. Duffer man at skaffe en Tilstand tilveie, hvorved de nuværende Eiendomsbesiddere fordrives fra deres Eiendomme for at give Plads for Forpagtere eller hvilke som helst Andre, saa skal man vedtage dette Forslag. Duffer man at bortskaffe den Righed i Formuesvillaar, som maaskee af Alle vil indrømmes udgjør Grundlaget for den Righed i politiske og borgerlige Rettigheder, der iøvrigt bestaar her i Landet, saa skal man vedtage dette Lovforslag. Duffer man endvidere at understøtte dem, der gjøre, jeg tør næsten sige, fortvivlede Angreb for at nedbryde Folkets Tillid til den nærværende Forsamling eller idetmindste til dens Majoritet, saa kjender jeg intet bedre Middel dertil end at vedtage dette